

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendium Summae seu Manualis Doct. Navarri

**Ávila, Esteban de
Azpilcueta, Martín de**

Lvgdvni, 1609

Matrimoniu[m] V. quoad intentionem & co[n]sensum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41656

partium voluntate mutata contrahit absolute, cum alia valet, secus si contrahat post impletam. c. 22. n. 64.

Qui dicit, *contraho tecum matrimonium si permiseris coitum*, matrimonium est nullum, si intelligit de fornicario. Si verò intelligat de uxorio, perfectum est simul atque coierit. n. 65.

Qui dicit in futuro, *contraham tecum si permiseris coitum*, manent sponsalia pura, & absoluta, si intelligit de fornicario: si verò de licito sunt conditionalia, quæ secuta copula licita transeunt in matrimonium, secundum ius antiquum, non tamen post Trident. n. 26. & 65.

Per hæc verba, *contraho tecum, si te virginem inuenero*; intelligendo per inspectionem honestarum feminarum, est matrimonium conditionale: si per copulam intelligit, est purum quoad Ecclesiam. n. 66. Quod si expressè dicat *contraham tecum si te per copulam virginem inuenero*, sunt sponsalia pura. ibid. Si verò dicat *contraham tecum, si te per honestas feminas virginem inuenero*, erunt sponsalia conditionata. Ibidem.

MATRIMONIUM V.

Quoad intentionem & consensum.

A PECCAT mort. qui contrahit matrimonium, vel sponsalia fictè, & matrimonium est nullum,

nullum, quamvis copula sequatur, si postea
verè in eam non consensit. Nec sufficit co-
habitatio cum ea tamquam propria vxore,
etiam si crederet sufficere, nisi coiret, vel co-
habitaret animo contrahendi denuò, quia
per talem cohabitationem & copulam non
vult denuò contrahere, sed vti matrimonio
antea contracto. c. 22. num. 76.

Teneturque stabilire matrimonium fictè
contractum, nisi sit magna inæqualitas; &
nunc tenebitur restituere damna sequuta. De-
cepta verò non potest alteri nubere, nisi iu-
dicio prudentis viri credat deceptorem verum
dicere. Cuius rei signa erunt, si ille statim post
contractum matrimonium, id declarauit, &
cum alia contraxit, vel religionem est pro-
fessus: vel si id non declarauit, statim postea
tamen iuramento firmavit, & alioqui est fide
dignus, & suæ conscientiae curam habens, &
honorum consuetudine vtens. Idem si adeò
dispares sint, vt verisimile sit illum noluisse
cum illa cõtrahere: aut si sint alia huiusmo-
di indicia, vt illa tutò possit alteri nubere.
Alioqui non licebit. nam sæpe nobiles & di-
uites solent ob egregiam formam, vel alios
fines, verè contrahere matrimonium cum
plebeiis fœminis. n. 77.

Peccat mort. contrahens cum aliqua legi-
tims verbis, protestatus prius absque iusta
causa

LI

causa per nulla verba esse sibi animum contrahendi, quamvis eam carnaliter non cognosceret, & in foro exteriori iudicaretur pro matrimonio. Si verò id protestatur ob iustam causam, quam habet, nec peccat, nec censebitur matrimonium in illo foro. num. 78.

Quibus verbis utendum, cum constet de voluntate contrahentium, vide Matrimonium. III. lit. B.

Non requiritur ut ambo dent consensum simul, eodem loco & tempore, dummodo prior in consensu perduret. num. 80.

D Si unus consentit verè, & alter fictè, qui tamen post aliquot dies verè cõsentit, prior in suo consensu permanente, fit verum matrimonium. Consensus autem tamdiu dicitur durare, quamdiu non receditur ab eo. nu. 80.

MATRIMONIUM VI.

Quoad consensum coactum.

A PECCANT mort. parentes, qui cogunt ad matrimonium filios, qui votum continentia, vel religionis emiserunt in ætate legitima. c. 14. n. 17. An verò possit filius cogi a patre ut contrahat cum tali, vide tit. Filius.

Peccat mort. qui metu iusto cogit aliam secum contrahere, vel cum alio: & qui post coactè contractū retrocedit, nolente coacta, nisi